

Національно-визвольна війна
українського народу під
проводом Богдана
Хмельницького середини XVII
ст.

Національно-визвольна війна -

війна поневоленого народу, спрямована на знищення іноземного панування, завоювання національної незалежності, створення незалежної держави, знищення експлуатації.

Національно-визвольна війна під проводом

Б. Хмельницького тривала протягом *1648-1657 рр.*

Причини Національно-визвольної війни

- Погіршення становища селянства в умовах засилля магнатів та панщинно-фільваркової системи господарювання.
- Зростання невдоволення українського міщанства, яке потерпало як від приватних власників міст, так і від свавілля королівських урядовців.
- Обмеження прав козацтва, запровадження заходів, спрямованих на ліквідацію його як стану.
- Полонізація української культури, примусове насадження католицизму.

Б. Хмельницький
Правління: 1648-1657 рр.

Соратники Богдана Хмельницького

Максим Кривоніс

Мартин Пушкар

Іван Золотаренко

Іван Богун

Филон Джелалій

Розгортання національно – визвольної боротьби в 1648 -1649 рр.

Дата	Подія	Результат
19 квітня – 6 травня 1648 р.	Битва біля урочища Жовті Води	Перемога повстанців
15 – 16 травня 1648 р.	Битва під Корсунем	Перемога повстанців
11-13 вересня 1648 р.	Битва під Пилявцями	Перемога повстанців
17 вересня – 16 жовтня 1648 р.	Облога Львова	Львів'яни сплатили контрибуцію і облога була знята
28 жовтня – 14 листопада 1648 р.	Облога Замостя	Зняття облоги і укладення перемир'я з поляками
1 липня – 12 серпня 1649 р.	Облога Збаража	Знята за результатами Зборівської угоди
5 – 6 серпня 1649	Битва під Зборовим	Припинена. Зрада кримського хана.

утворення козацької держави

- Битви 1648-49 рр., унаслідок яких основна частина українських земель була звільнена від польської влади, сприяли утворенню козацької держави – *Війська Запорозького*.
- Історики називають її *Гетьманщиною*.
- Найвищий законодавчий орган – *Старшинська рада*.
- Виконавча і судова влада – *в руках гетьмана*. Керувати внутрішньою і зовнішньою політикою допомагала *генеральна старшина*. До її складу входили: *генеральний писар, генеральний обозний, двоє генеральних осавулів і двоє генеральних суддів*.

	Похід козацького війська у 1648 р.		Облоги міст
	Похід війська Речі Посполитої у 1651 р.		Кордони Української козацької держави на 1654 р.
	Місця і роки битв		Резиденція гетьмана України
	1648 перемоги козацьких військ		Центри полків
	1651 перемоги військ Речі Посполитої		

Хмельницький

ЗАПОРОЖЖЯ

КНЯЗІВСТВО ТРАНСІЛЬВАНІЯ
(залежне від Османської імперії)

КНЯЗІВСТВО МОЛДАВІЯ
(залежне від Османської імперії)

ОСМАНСЬКА ІМПЕРІЯ

КРИМСЬКЕ ХАНСТВО
(залежне від Османської імперії)

МОСКОВСЬКЕ ЦАРСТВО

СЛОБОЖАНЩИНА

ЧОРНЕ МОРЕ

АЗОВСЬКЕ МОРЕ

Адміністративно-територіальний устрій

- Згідно з умовами Зборівського договору до складу держави входили 3 воєводства: *Київське, Чернігівське, Брацлавське* (загалом – 200 тис. кв. км).
- Столиця – м. *Чигирин*.
- Скасовувався польський адміністративний устрій: *замість воєводств створювалися полки (16)*. На чолі полка – *полковник*.
- Полки ділилися на *сотні*. 1 полк – 10-20 і навіть більше сотень. На чолі сотні – *сотник*.
- Магдебурзьке право мали міста *Київ, Ніжин, Чернігів, Переяслав, Батурин, Стародуб, Глухів, Батурин та ін.*

Клейноди Війська Запорозького

Печатка

Булава

Хоругва

Пірнач

Бунчук

Хмельницький – політик, дипломат, полководець

Основний його здобуток – народження Української держави.

- Розбудова держави – під особистим контролем Б. Хм.
- Зосередив у своїх руках виконавчу і судову владу.
- Створив одну із найсильніших у тодішній Європі армій.
- Підвищив боєдатність піхоти.
- Створив сильну кінноту.
- Залучив до козацької армії талановитих полководців.
- Збагатив військове мистецтво самобутньою тактикою.

Весь український народ, незважаючи на різні станові інтереси, виступив єдиною силою в боротьбі за національне визволення.